

**Metodyka postępowania
w sprawach z zakresu
prawa pracy na podstawie
Regulacji COVID-19.
Komentarz praktyczny
z przykładami
i orzecznictwem**

Spis treści

Przedmowa	XIII
Wykaz skrótów	XV
Wykaz literatury	XXIII
Część I. Komentarz praktyczny z orzecnictwem	1
Rozdział I. Pandemia COVID-19	9
1. Charakterystyka wirusa i choroby	9
1.1. Objawy COVID-19	10
1.2. Leczenie i testy	13
2. Rozwój zakażenia COVID-19 na świecie	14
3. Zalecenia WHO	16
3.1. <i>Social distancing</i> – mechanizm dystansu społecznego	18
4. Zalecenia GIS	21
5. Działania Unii Europejskiej	22
5.1. Zagadnienia wstępne	22
5.2. Mapa drogowa wyjścia z kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 opracowana przez UE	25
6. Współpraca międzynarodowa w obliczu pandemii	29
7. Sytuacja ekonomiczno-gospodarcza na świecie	29
Rozdział II. Problem obowiązywania ograniczeń, nakazów i zakazów wprowadzonych w związku z epidemią COVID-19 na podstawie upoważnienia ustawowego	33
1. Wprowadzenie	33
2. Uprawnienie organów władzy wykonawczej do ograniczania praw i wolności w drodze rozporządzenia na gruncie ZapobChoróBU – stan przed ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemią i nowelizacjami ustaw w związku z COVID-19	34

3. Uprawnienie organów władzy wykonawczej do ograniczania praw i wolności po wprowadzeniu zmian prawnych wynikających z ustaw oraz rozporządzeń wydawanych w celu przeciwdziałania epidemii COVID-19	42
4. Stan zagrożenia epidemią i stan epidemii a stany nadzwyczajne – problematyka ograniczania praw i wolności w drodze rozporządzeń oraz poprawność legislacyjna wprowadzonych rozwiązań prawnych w celu przeciwdziałania COVID-19	47
5. Ograniczenia, nakazy i zakazy wprowadzone w związku z epidemią COVID-19 a odszkodowanie	54
6. Wykaz orzecznictwa	56
Rozdział III. Epidemia COVID-19 w Polsce – prawne ograniczenia, nakazy i zakazy	59
1. Życie w obliczu epidemii – sytuacja społeczna, gospodarcza i ekonomiczna	59
1.1. Uwagi wstępne	59
1.2. Prawne regulacje	62
1.3. Sytuacja gospodarcza i zawodowa	67
2. Prawne ograniczenia	71
2.1. Uwagi wstępne	71
2.2. Kwarantanna i izolacja – warunki prawne i zasady odbywania	72
2.3. Kwarantanna odbywana na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 31.3.2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 566 ze zm.)	78
2.4. Ograniczenia w przemieszczaniu	86
2.4.1. Zagadnienia wprowadzające	86
2.4.2. Obowiązek zasłaniania ust i nosa w miejscach publicznych	87
2.5. Szczegółowe ograniczenia w życiu społecznym i zawodowym w zakresie przemieszczania się	91
2.5.1. Zakaz wychodzenia na ulicę nieletnich bez opieki dorosłego	91
2.5.2. Ograniczenia związane z granicami RP	92
2.5.3. Zakaz korzystania z lasów, parków, plaż, bulwarów, promenad i rowerów miejskich	93
2.5.4. Zakaz zgromadzeń i imprez	95

2.5.5. Ograniczenia w korzystaniu z komunikacji publicznej czy z samochodów większych niż 9-osobowe	97
2.5.6. Ograniczenie funkcjonowania galerii handlowych i wielkopowierzchniowych sklepów budowlanych	97
2.5.7. Ograniczenia w zakresie liczby klientów przebywających w sklepie, na targu czy poczcie ..	98
2.5.8. Ograniczenia funkcjonowania określonych instytucji lub zakładów pracy, czasowe ograniczenie określonych zakresów działalności przedsiębiorców	104
2.6. Wyjątki od powyższych zakazów, w tym zakazu swobodnego przemieszczania się	107
2.7. Znoszenie ograniczeń związanych z COVID-19	114
2.7.1. Zagadnienia wprowadzające	114
2.7.2. I etap – od 20.4.2020 r.	115
2.7.3. II etap – od 4.5.2020 r.	116
2.7.4. III etap – od 18.5.2020 r.	116
2.7.5. IV etap – od 30.5.2020 r.	116
2.8. Edukacja i szkolnictwo wyższe w obliczu COVID-19 ...	118
2.9. Ograniczenie wykonywania działalności leczniczej	121
2.9.1. Służba zdrowia	121
3. Administracja publiczna	124
Rozdział IV. Konsekwencje prawne naruszenia ograniczeń, nakazów, zakazów związanych z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19	126
1. Odpowiedzialność karna, wykroczeniowa, administracyjnoprawna za naruszenie ograniczeń, nakazów lub zakazów związanych z COVID-19 a zasada <i>ne bis in idem</i>	126
1.1. Wykaz orzecznictwa	131
2. Zasady odpowiedzialności administracyjnoprawnej za naruszenie ograniczeń, nakazów i zakazów wprowadzonych w związku z epidemią COVID-19	132
3. Odpowiedzialność za wykroczenia w związku z nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących przeciwdziałania epidemii COVID-19	139
3.1. Wprowadzenie	139
3.2. Nieprzestrzeganie przepisów i zarządzeń leczniczych (art. 116 KW)	139

3.3. Odmowa udzielenia wyjaśnień organowi służby zdrowia (art. 114 KW)	142
3.4. Odmowa poddania się obowiązkowemu badaniu lub szczepieniu (art. 115 KW)	143
3.4.1. Wykaz orzecznictwa	144
3.5. Nieprzestrzeganie porządku w obrębie nieruchomości lub w środku transportu (art. 117 KW)	144
3.6. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów porządkowych wydanych na podstawie upoważnienia ustawowego (art. 54 KW)	145
3.6.1. Wykaz orzecznictwa	148
3.7. Odpowiedzialność za niestosowanie się do poleceń funkcjonariusza Policji lub Straży Granicznej (art. 65a KW)	148
3.8. Nieprzestrzeganie nakazów lub zakazów określonych w przepisach porządkowych na obszarze kolejowym (art. 65 ust. 3 TrKolejU)	149
4. Przepisy karne z rozdziału 9 ZapobChoróbU	151
4.1. Wprowadzenie	151
4.2. Niezgodne z prawem postępowanie z biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi (art. 49 ZapobChoróbU)	151
4.3. Niestosowanie procedur (art. 50 ZapobChoróbU)	152
4.4. Naruszenie obowiązku informacyjnego (art. 52 ZapobChoróbU)	156
4.5. Niewykonywanie decyzji o skierowaniu do pracy przy zapobieganiu oraz zwalczaniu epidemii (art. 53 ZapobChoróbU)	159
5. Odpowiedzialność na podstawie KK związana z nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących przeciwdziałania epidemii COVID-19	160
5.1. Wprowadzenie	160
5.2. Narażenie człowieka na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 160 KK)	161
5.2.1. Wykaz orzecznictwa	165
5.3. Narażenie innej osoby na zarażenie (art. 161 KK)	165
5.3.1. Wykaz orzecznictwa	167
5.4. Sprowadzenie niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach (art. 165 KK)	168

5.4.1. Wykaz orzecznictwa	172
5.5. Złożenie fałszywego zeznania lub oświadczenia (art. 233 KK)	174
Rozdział V. Wpływ szczególnych rozwiązań prawnych związanych z epidemią COVID-19 na praktykę postępowania w zatrudnieniu	176
1. Praca zdalna jako środek przeciwdziałania COVID-19	176
1.1. Zagadnienia wstępne	176
1.2. Telepraca a praca zdalna	178
1.3. Środki komunikacji elektronicznej	183
1.4. Zakres podmiotowy	183
1.5. Miejsce pracy	187
1.6. BHP przy pracy zdalnej	190
1.7. Czas pracy i wynagrodzenie za pracę zdalną	193
1.8. Ochrona danych osobowych podczas pracy zdalnej	197
1.9. Wykaz orzecznictwa	205
2. Podróż służbowa oraz delegowanie w czasie epidemii COVID-19	207
2.1. Zagadnienia wstępne	207
2.2. Podróż służbowa na terenie RP	207
2.3. Podróż służbowa z przekroczeniem granicy RP	211
2.4. Delegowanie	214
2.5. Wykaz orzecznictwa	215
3. Czas pracy – rozwiązania szczególne w KoronawirusU w związku z COVID-19	216
3.1. Zagadnienia wstępne	216
3.2. Wprowadzenie równoważnego systemu czasu pracy i ograniczenie nieprzerwanego odpoczynku w następstwie COVID-19	216
3.3. Częściowe zwolnienie z ograniczeń handlu w niedziele i święta	226
3.4. Zmiana systemu lub rozkładu czasu pracy dla wybranych pracodawców (w szczególności odpowiadających za tzw. infrastrukturę krytyczną)	228
3.5. Wykaz orzecznictwa	233
4. Urlop bezpłatny oraz wypoczynkowy a COVID-19	240
4.1. Zagadnienia wstępne	240
4.2. Urlop bezpłatny	240
4.3. Urlop wypoczynkowy	242
4.4. Wykaz orzecznictwa	244

5. BHP oraz badania lekarskie pracowników w dobie COVID-19	247
5.1. Ogólne zasady BHP	247
5.2. Zalecenia w zakresie BHP w czasie epidemii	254
5.3. Badania lekarskie	259
5.4. Stanowisko Głównego Inspektora Pracy	261
5.5. Badania okresowe	261
5.6. Badania wstępne i kontrolne	263
5.7. Badania lekarskie dot. pracowników transportu drogowego	267
5.8. Badania lekarskie dot. pracowników transportu kolejowego	268
5.9. Badania lekarskie dot. pracowników transportu lotniczego	269
5.10. Ważność orzeczeń o niepełnosprawności	270
5.11. Dodatkowe badania na obecność COVID-19 a RODO	271
5.12. Badania końcowe	278
5.13. Szkolenia z zakresu BHP	281
5.14. Wykaz orzecznictwa	284
6. Sytuacja prawna cudzoziemców na terenie RP w dobie epidemii	286
6.1. Zagadnienia wstępne	286
6.2. Legalny pobyt cudzoziemców na terenie RP	288
6.3. Zatrudnienie cudzoziemców w czasie epidemii	294
6.4. Praca sezonowa	295
6.5. Wykaz orzecznictwa	299
7. Przystój w pracy a epidemia COVID-19	301
7.1. Wykaz orzecznictwa	312
8. Obniżenie wynagrodzenia pracowników o nie więcej niż 50% oraz zmniejszenie wymiaru etatu – w czasie przestoju ekonomicznego w trybie art. 15g KoronawirusU	315
8.1. Wykaz orzecznictwa	320
9. Zwolnienie młodocianych z obowiązku świadczenia pracy	323
9.1. Zatrudnianie młodocianych	323
9.2. Ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty	323
9.3. Zwolnienie młodocianych z obowiązku wykonywania pracy	324
9.4. Wykaz orzecznictwa	331

10. Epidemia COVID-19 jako przyczyna rozwiązania umowy o pracę	333
10.1. Wykaz orzecznictwa	342
11. Rozwiązanie umowy cywilnoprawnej w czasie epidemii COVID-19	346
11.1. Wykaz orzecznictwa	349
Rozdział VI. Instrumenty wsparcia oraz wybrane obowiązki publicznoprawne w zatrudnieniu związane z epidemią COVID-19	352
1. Nakaz pracy przy zwalczaniu epidemii na podstawie skierowania (art. 47 ZapobChoróbU)	352
2. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy w KoronawirusU	367
2.1. Wykaz orzecznictwa	378
3. Świadczenia przysługujące z tytułu odosobnienia w zw. z COVID-19	379
3.1. Wykaz orzecznictwa	390
4. Informowanie ZUS o zawartych umowach o dzieło	393
4.1. Wykaz orzecznictwa	398
5. Obowiązek zmniejszenia zatrudnienia	399
5.1. Zagadnienia wstępne	399
5.2. Ograniczenie kosztów wynagrodzeń	399
5.3. Zmniejszenie zatrudnienia	402
5.4. Sposoby wykonania zmniejszenia zatrudnienia	407
5.5. Kryteria doboru, wypowiedzenia i ochrona	408
5.6. Odprawa pieniężna	414
5.7. Pogorszenie warunków pracy i płacy	416
5.8. Obowiązki informacyjne pracodawcy o realizacji obowiązków	420
6. Zawieszenie biegu terminów i postępowań a sprawy z zakresu prawa pracy	423
6.1. Zagadnienia wstępne	423
6.2. Terminy administracyjne (art. 15zrz KoronawirusU) ..	425
6.3. Terminy procesowe i sądowe (art. 15zrs KoronawirusU)	428
6.4. Wykaz orzecznictwa	431
7. Formy wsparcia dla pracodawców i pracowników związane z zatrudnieniem w czasie epidemii COVID-19	436
7.1. Zagadnienia wstępne	436
7.2. Środki na świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, składki ZUS)	436
7.2.1. Dofinansowanie z Funduszu Pracy	436

7.2.2. Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy	437
7.2.3. Pożyczka obrotowa na sfinansowanie wypłaty wynagrodzeń	438
7.2.4. Większe dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego	439
7.3. Zwolnienie z opłacania składek ZUS (dla samozatrudnionych, mikro i małych przedsiębiorców)	440
7.4. Ulga w składkach ZUS	442
7.4.1. Zagadnienia wstępne	442
7.4.2. Odroczenie płatności lub rozłożenie na raty	442
7.4.3. Umorzenie odsetek za składki opłacone z opóźnieniem	442
7.4.4. Zawieszenie na okres 3 miesięcy spłaty umowy z ZUS o rozłożeniu zadłużenia na raty/o odroczeniu terminu płatności	443
7.5. Zapłata zaliczek od wynagrodzeń pracowników w późniejszym terminie	443
7.6. Dofinansowanie na pokrycie kosztów prowadzenia działalności dla samozatrudnionych	444
7.7. Pożyczka w wysokości do 5 tys. zł dla mikroprzedsiębiorców	445
7.8. Świadczenie postojowe z ZUS dla prowadzących działalność gospodarczą oraz zatrudnionych cywilnoprawnie	447
7.8.1. Zagadnienia wstępne	447
7.8.2. Świadczenie postojowe dla prowadzących działalność gospodarczą	447
7.8.3. Świadczenie postojowe dla osób zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych	449
7.9. Dofinansowanie z PFR (dla mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorców)	451
7.9.1. Zagadnienia wstępne	451
7.9.2. Pomoc z PFR dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców	451
7.9.3. Pomoc z PFR dla dużych przedsiębiorców oraz spełniających dodatkowe warunki małych i średnich przedsiębiorców	454

Część II. Wzory pism	459
1. Oświadczenie pracodawcy o poleceniu wykonywania pracy w formie pracy zdalnej	461
2. Oświadczenie pracodawcy o prowadzeniu kontroli pracy zdalnej	463
3. Ogłoszenie pracodawcy o zastosowaniu skróconego okresu odpoczynku dobowego i tygodniowego	464
4. Oświadczenie dotyczące zwolnienia młodocianego z obowiązku świadczenia pracy w związku z COVID-19	465
5. Decyzja wojewody o skierowaniu do pracy przy zwalczaniu epidemii	467
6. Oświadczenie o sprawowaniu opieki nad dzieckiem w związku z zamknięciem z powodu COVID-19 placówki, do której uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna ...	469
7. Oświadczenie o odbywaniu obowiązkowej kwarantanny po przekroczeniu granicy	472
8. Oświadczenie osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej z osobą, która odbywa obowiązkową kwarantannę po przekroczeniu granicy	474
9. Wniosek do ZUS o odstąpienie od pobierania odsetek za zwłokę (RDO)	476
10. Wniosek do ZUS o zawieszenie umowy o rozłożenie zadłużenia na raty/umowy o odroczenie terminu płatności składek na 3 miesiące (formularz RDS)	478
11. Wniosek do ZUS o ulgę bez opłaty prolongacyjnej – odroczenie lub rozłożenie na raty (formularz RDU)	480
12. Wniosek do ZUS o zwolnienie z obowiązku opłacenia należności z tytułu składek (formularz RDZ)	482
13. Wniosek do ZUS o świadczenie postojowe w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym COVID-19 dla umów cywilnoprawnych (formularz RSP-C)	486
14. Wniosek do ZUS o świadczenie postojowe za kolejny okres w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym COVID-19 dla umów cywilnoprawnych (formularz RSP-CK)	489
15. Wniosek do ZUS o świadczenie postojowe w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym COVID-19 dla osób prowadzących działalność gospodarczą (formularz RSP-D)	491

Spis treści

16. Wniosek do ZUS o świadczenie postojowe za kolejny okres w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym COVID-19 dla osób prowadzących działalność gospodarczą (formularz RSP-DK)	493
17. Wniosek do PUP o udzielenie dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników, w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 (formularz PSZ-DKDG)	494
18. Wniosek do PUP organizacji pozarządowej o udzielenie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 (formularz PSZ-DKWO)	500
19. Wniosek do PUP o udzielenie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 (formularz PSZ-DKWP)	506
20. Wniosek do PUP o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy (formularz PSZ-PKDG)	512
21. Wniosek do WUP o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy (formularz VIA-WOMP)	517
Indeks	521

[Przejdź do księgarni →](#)